ל) [ע' צערוך ערך הדס], ג' וחלי חומרל וורוד ים נע בענון ערך הדסן, ב) [תלי חומרא ערוך ערך חמרתא דקטפתא],

ו"סמיכתא

ומהרא"ש סימן ו'], ד) [בכת"י: אסופי כל

זמן שהוא בשוק. וכ"ה ברי"ף ורא"ש], ה) נדה

הוא מימרא דרב יהודה

ברי"ף ורא"ש, ועי' מאיריז.

ח) גיטין ט. ב"ב לב. כתובות כו, ט) תוספתא דב"מ פ"א ה"ו, י) [ל"ל

לא מכרתי וכ"א ברי"ף

זה בוהו. ל) ו"לו" ליחה

וט בוטן, ל) ["נו" פתנו ברש"י שברי"ף. ובר"ן: בון, מ) [ב"מ מד ע"ל],

נ) ניש להוסיף דקס"ד. (רש"ש)], ס) [בדפו"ז כתוב: להימניה], ע) [ל"ל

דאמאי. (רש"ש)], פו האל"ל

נחן], ל) נ"ח ידע, ק) נ"ח ידיע, ר) נ"ח

לידיעתנו, [הגהה זו אינה ע"פ מהרש"א כשנים שלפניה, ול"ב.], ש) [אל"ל

, דכשהמקח],

נוסף: ונתערבו

הוח מינות ... אמר רב], ז) [ב עליו, וכן בהמשך.

ם:, ו' והוא.

ו) [בכת"י נוסף: וכ"ה בנדה, ושם

בד"א בזמן שמקחו בידו. פירש בקונטרס דרמי עליה למידק לפי שהוא במי שפרע אם יחזור במי שנתן המעות ויחזיר לו דמיו אבל בזמן שאין מקחו בידו אלא שניהם אוחזים בו אינו נאמן דכיון דלא עליה רמיא לא דייק לזכור מי הוה ופריך וניחזי זוזי ממאן

נקיט אאין מקחו בידו פריך לפירוש הקונטרס דפי׳ 0 שלא קבל המעות אלא מאחד מהם והא ודאי מידכר דכיר ממאן קביל זוזי ומשני אלא דנקיט זוזי מתרוייהו ולא ידיע כו׳א ולפי זה אמרינן דאפילו אמר שידע לא ם להימני משום דלא רמי עליה למידק כך שיטת הקונטרס ומה שפי׳ דפריך אחין מקחו בידו דקאמר דאינו נאמן ופריך וניחזי זוזי ממאן נקט פירוש ולאותו שנתן לו המעות ודאי נתרצה קשה ש דמאי יש לנו להאמינו טפי מעד אחד דעלמא דכיון שאין מקחו בידו לא שייך לומר מיגו כדי להאמינו לכן פי׳ ר״תב בומן שמקחו בידו ואז הוא נאמן מטעם מיגו דמלי אמר לא מכרתי או חזרתי וקניתיו אבל אין מקחו בידו אינו נאמן דאז לא שייך מיגו ופריך וליחזי זוזי ממחן נקט נהי נמי דמקחו בידו אמאי נאמן אם יאמר אמי שלא 🌣 קבל המעות לזה נתרליתי דמשמע דנאמן בכל ענין ואמאי נאמן הוה מיגו במקום עדים דאנן סהדי דלאותו שנתן המעות נתרלה ומשני דנקיט זוזי כו׳ ולפי זה גרסי׳ ולא ט ידיעג ולא גר' ולא שידע דמשמע שאין אנו חוששין יי לידיעתו דודאי חיישינן לידיעתו אי הוה ידע ולפי זה ל"ל שלא ידע שאם ידע הוה אמרי׳ נתרנה לזה אך בריש בבא מציעא (דף ב:) גבי שנים אוחזים בטלית דמוקי לה בגמרא במקח וממכר ופריך מקח וממכר ניחזי זוזי ממאן נקט ופירש התם רש"י כפי שיטתו דהכא ועוד פירש התם אע"ג דאמר בפ׳ בתרא דקידושין דבומן שאין מקחו בידו אינו נאמן והכא הוי כאין מקחו בידו דתרוייהו אדוקין בטלית ואמאי פריך שיהא המוכר נאמן הא מוקמינן התם בדנקט מתרוייהו והשתא ס"ד דלא זוזי נקט זווי אלא מחד אך לפר"ת קשה דמאי פריך התם וניחזי זוזי ממאן נקיט והא לפירושו אע"ג דלא נקיט זווי אלא מחד אין לנו להאמינו כדפרישית לכך צ"ל™ התם וניחזי זוזי ממאן נקט כלומר היכי קתני במתני׳ זה ישבע שחין לו בה פחות מחליה כו' נשחל למוכר ממחן הבל המעות וליהוי כעד אחד לפטור חת מי שמסייע חפי׳ משבועת היסת ולחייב את שכנגדו שבועה דאורייתא אבל להוליא ממון מזה ולמסור לזה פשיטה דחינו נחמן רק כדפרישית ומשני דנקיט זוזי מתרוייהו וגם לפירוש זה גרסי׳ לא ידע אך אם הוא ידע פשיטא

איז בו משום אסופי ים משלטי הדמיה איז בו משום אסופי שייף משחא ומלא כוחלא סרמי חומרי תלי פיתקא ותלי קמיעא אין בו משום אסופי תלי בדיקלי אי ממיא ליה חיה יש בו משום אסופי אם לאו אין בו משום אסופי זרדתא סמיכא למתא יש בו משום אסופי ואם לאו אין בו משום אסופי בי כנישתא םמיכתא למתא ושכיחי ביה רבים אין בו משום אסופי ואם לאו יש בו משום אסופי אמר אמימר האי פירא דסופלי יש בו משום אסופי חריפתא דנהרא אין בו משום אסופי פשרי יש בו משום אסופי צידי רשות הרבים אין בו משום אסופי רשות הרבים יש בו משום אסופי אמר רבא ובשני רעבון אין בו משום אסופי הא דרבא אהייא אילימא ארשות הרבים איידי דשני רעבון קטלא ליה ואלא אצידי רשות הרבים מאי איריא שני רעבון אפילו בלא שני רעבון אלא כי אתמר דרבא אהא דאמר רב יהודה אמר רבי אבא אמר רבי יהודה בר זבדי אמר רב אכלי זמן שבשוק אביו ואמו נאמנים עליו נאסף מן השוק אין נאמנים עליו מאי מעמא אמר רבא הואיל ויצא עליו שם אסופי ואמר רבא יובשני רעבון אע"פ שנאסף מן השוק אביו ואמו נאמנים עליו אמר רב חמדא ∘שלשה נאמנים לאלתר אלו הן אסופי חיה ופוטרת חברותיה אסופי הא דאמרן חיה דתניא יחיה נאמנת לומר זה יצא ראשון וזה יצא שני במה דברים אמורים שלא יצתה וחזרה אבל יצתה וחזרה אינה נאמנת רבי אליעזר אומר הוחזקה על עומדה נאמנת ואם לאו אינה נאמנת מאי בינייהו איכא בינייהו דאהדר אפה פומרת חברותיה מאי היא ∘דתנן ישלש נשים שהיו ישנות בממה אחת ונמצא דם תחת אחת מהן כולן ממאות בדקה אחת מהן ונמצאת ממאה היא ממאה וכולן מהורות אמר רב חסראי שבדקה עצמה כשיעור ווסת תנו רבנן הנאמנת חיה לומר זה כהן וזה לוי זה נתין וזה ממזר במה דברים אמורים שלא קרא "עליה שם ערער אבל קרא עליה ערער אינה נאמנת ערער דמאי אילימא ערער חד יוהאמר רבי יוחנן אין ערער פחות משנים אלא ערער תרי ואיבעית אימא ילעולם אימא לך ערער חד וכי אמר רבי יוחנן אין ערער פחות משנים הני מילי היכא דאיתא חזקה דכשרות אבל היכא דליכא חזקה דכשרות חד נמי מהימן ינאמן יבעל מקח לומר לזה מכרתי ולזה אין מכרתי במה דברים אמורים בזמן י

נתנוהו בעריבה והשליכתהו לאמלעית הנהר מקום שהספינות עוברות תמיד אין בו משום אסופי דלכך טרחה להוליכו עד חריפות הנהר שיעברו ספינות שם וימלאוהו: פישרא. מקום שיפוע הנהר ע"י הפשרת שלגים שאין דרך ספינות לעבור שם יש בו משום אסופי: נאמנין עליו. לומר בנינו הוא: בשני רעבון. שהרבה נשלכין לא רצו חכמים לפוסלם מחמת יציחת קול: נאמנים לאלחר. ולא לאחר זמן אבל כל שאר הנאמנין נאמנים נמי לחחר זמן: ופוטרם חברוחיה. מן הטומאה כדמפרש: זה יצא ראשון. ובכור הוא: אם הוחוקה על עומדה. כדמפרש דלה ההדרה אפה נאמנת: ואם לאו. דאהדרא אפה אינה נאמנת: שהיו ישינות. במסכת נדה (דף סא.) מוקי לה

למימהל ליה: משלטי הדמיה. איבריו מתוקנים ומיושרים: אין בו משום אסופי. דאי פסול הוא לא הוה מתקנא ליה הואיל ודעתה להשליכו אלא מחמת רעבון הושלך. ל"א משלטי הדמיה איבריו גדולים ומלובן ומזורו אין זה מזנה אלא מבעלה שמתוך תשמיש תדיר הולד מלובן ומזורז כדאמר במסכת נדה (דף נא.) ג' חדשים אחרונים תשמיש יפה לחשה ויפה לולד שמתוך כך הולד מזורז ומלובן: הדמיה. חיבריו כמו הדומי ניהדמיה דעירובין (דף (ב) והדמין תתעבדון דדניאל (ב): מלי כוחלת. סביבות עיניו ליפותו: רמי חומרי. קשרים שעושים לרפוחה ותולין לתינוק דאמרינן במסכת שבת (דף מו:) הבנים יולאים בקשרים: סלי פיסקה. קמיע של כתב: סלי קמיע. של עיקרין: אין כו משום אסופי. דהא חסה על חייו והוכיח תחילתה שאוהבתו ולא השליכתו למות: חלי בדיקלה הי מטיה ליה חיה רעה. ויכולה לטורפו משם יש בו משום אסופי. כללו של דבר כל מקום שיש להבין דלדעת מיתה השליכתהו ולא חסה עליו יש בו משום אסופי: זרדתא דסמיכא למתא. אי תלי באילן ששמו זרדתא שלרי"ר בלע"ז אי סמיכא למתא אע"ג דלא מטיא ליה חיה יש בו משום אסופי דאמר בערבי פסחים (פסחים דף קיא:) זרדתה דסמיכה למתה לה פחיתה משתין שידי: בי כנישתה. בתי כנסיות שלהם חוץ לעיר הוו ואי לא שכיחי בה רבים כגון אורחים יש לדאג ממזיקים: פירא דסופלי. נמלא בחפירה העשויה להטיל שם גרעיני תמרים למאכל בהמות יש בו משום אסופי דחוץ לעיר עבדי ליה ושכיחי בהו מזיקין: חריפתא דנהרא.

במשולבות ודבוקות זו בזו: לשיעור

ווסת. לאחר מליאה מיד ובמסכת

אין בו משום אסופי. דאי לאו דכשר הוא לא הוה טרחא ביה

לעזי רש"י שלרי״ר [שורביי״ר].

מוסף רש"י

אבל אין מקחו בידו אינו נאמן. שלא נתן לנ לדבר כל כך להיות זכור מאחר ששניהם חזרו אחריו נפיסוק דמיה (ב"מ ב:).

מוסף תוספות

א. כלומר ואינו ידוע לנו בעדים מהי שקל מדעתיה גרסינן ולא ידע. לשנ"ח. ר. ברח"ם בב"מ פ"ח חות ב. פניו ש ככי נו כי נו הוע ד' ותוס' טוך גורסים הר"ח. ג. עי' מהרש"א שנקט מהרש"ח שנקט שהגרסא הנכונה כנ"א ברח"ש בב"מ שם ובתוס' טוך, אולם הב״ח והגר״ח והפלפולא חריפתא מגיהים את הרא״ש שצ״ל ״ולא ידוע". ד. התוס׳ טוך מכיא את זה בשם ר"

> וניחזי נדה (דף יד:) מפרש שיעור ווסת שעומד העד הוא הקינות בלד המשקוף ואינו מחוסר אלא שאנו חוששין לידיעתו לחייב לזה שבועה דאורייתא כדפירשתי: לקנח מיד: זה כהן וזה לוי. נשים שילדו בבית אחד אשת שודא

שמקחו בידו אבל אין מקחו בידו אינו נאמן

כהן ולוי נחין וממור ?: שלא קרא עליה ערער. שלא יצא מעורר על הולד לומר זה בנה של אשת ממור: היכא דאים ליה חוקה דכשרום. שהיו מוחוקין בו בחוקת כשר: אבל היכא דלים ליה חוקה דכשרום. שלא נודע לבריות מי הוא הכשר ולא יצא אחד מהם ידי ספק: נאמן בעל המקח. סיפא דברייתא דלעיל: לזה מכרתי כו'. אם שנים מעוררין על המקח זה אומר מכרת לי וזה אומר לי מכרת ושלי המקח. לקמן מוקי ליה ששניהם נתנו לו דמים כל אחד ואחד דמים שלמים אחד מדעתו ואחד בעל כרחו: בומן שמקחו בידו. דרמיא עליה למידק שלא לחזור 0לו מזה ולהחזיר לו דמיו ויתן המקח למי שלא נמכר לו דקם ליה במי שפרע[®] הילכך מידק דייק: **אבל בומן שאין מקחו בידו.** ושניהם אוחזין בו אינו נאמן דכיון דלאו עליה רמיא תו לא דייק לזכור למי הוא:

לא א ב מיי׳ פט״ו מהל׳ איסורי ביאה הל׳ ל טוש"ע אה"ע סי' ד סעי' :33 לב ג מיי' פ"ב מהל' נחלות הלי"ד סמג עשין לו טוש"ע חו"מ סי

רעז סער׳ יב: לג ד מיי׳ פ״ט מהל׳ איסורי ביאה הל׳ לב :[(त]: לד הו מיי׳ שם פט״ו

הלי לב טוש"ע אה"ע מי ד סעי לה: לה ז מיי׳ פ״כ מהל׳ מכירה הל"ד סמג עשין פג טוש"ע חו"מ סי" רכב סעי' א:

גליון חש"ם . גמ' שלשה נאמנים. עיין . מדרש ב"ר וישב פ' פ"ה:

תום' ר"י הזקן ,י. חיה. מילדת, נאמנת לומר וה בן פלוני וזה בן פלוני. ערעור. על הולז לומר זה בן ממזר. דלית ליה חזקה דכשרות. שלא נודע לבריות מי הוא הכשר והם עדיין בקביעותם שלא יצאו דנימא דמרובא פריש. לזה מכרתי. אם שנים מערערים על המקח, המוכר נאמן כשנים לומר לזה מכרתי. אינו נאמן. אפילו כעד אחד. פיר״ש מידק דייק המוכר למי מכר כדי שלא יחז מה אבל אין מקחו בידו אלא שניהם אדוקים בו אינו נאמן, דכיון דתו לא רמיא לא דייק לזכור מי הוא הלוקח. משמע אינו נאמן, ואע"ג דמסהיד בברי דאנז סהדי דלא מצי